

گیاهان دارویی در دشتهای اصفهان

بررسی ظرفیت گیاهان دارویی اصفهان را با هم می‌خوانیم.

به گزارش سایت خبری پرسون از اصفهان، شیوع کرونا فرصتی بود تا بار دیگر طب سنتی با تمرکز بر گیاهان دارویی، پررنگ‌تر از قبل به سبب سلامت خانواده‌ها بیاید. اگرچه در علوم پزشکی این طب بیش از درمان اصلی به‌عنوان کمک درمان تلقی می‌شود و بار اصلی مدیریت پاندمی و درمان بیماران کرونایی بر دوش کادر درمانی بوده است، چه بسیار بیماران کرونایی که با تجویز طب سنتی و با استفاده از فراورده‌هایی مانند دمنوش آویشن، پونه، زنجبیل و گل سرخ، مسیر بهبود را سریع‌تر طی کرده‌اند. این در حالی است که کرونا گوشه‌ای از دنیای رنگین و معطر گیاهان دارویی را به تصویر کشید و هنوز ظرفیت‌های بسیاری ناپیداست که می‌تواند در بحث پیشگیری و سلامت و حتی به‌عنوان درمان‌های اصلی و مکمل مورد استفاده قرار گیرد.

رویش ۷۵ درصد گونه‌های گیاهان دارویی کشور در اصفهان

به گفته کارشناسان جهاد کشاورزی استان، بیش از ۶۰ گونه از ۸۰ گونه گیاهان دارویی در کشور معادل ۷۵ درصد آن، در استان اصفهان کشت می‌شود که گل‌محمدی، زعفران، موسیر، زیره سبز، سیاه‌دانه، بابونه شیرازی، باریجه و آلوئه‌ورا از جمله شاخص‌ترین این گیاهان هستند.

بر اساس این خبر، صادرات استان در حوزه گیاهان دارویی وضعیت خوبی دارد و سالانه به‌طورمعمول برخی اقلام گیاهان دارویی مانند آویشن، کتیرا، موسیر، زعفران، غنچه گل‌محمدی، اسانس و عرقیات، گلاب، باریجه، پنیرک، زرشک و ترخون به کشورهای مانند کویت، اسپانیا، چین، هند، آلمان، انگلستان، کانادا و ژاپن صادر می‌شود.

اما باید دید گیاهان دارویی با این سطح از تنوع و گستردگی تا چه اندازه مؤثر و کاربردی بوده و مورد استقبال عمومی قرار می‌گیرد؟ از سوی دیگر، چه رویکردی در خصوص توسعه و بهره‌وری حداکثری از این ظرفیت گسترده وجود دارد؟

سهم گیاهان دارویی از سبب سلامت اصفهانی‌ها

یکی از عطاران باسابقه شهر اصفهان در پاسخ به پرسش اصفهان‌زیبا درباره میزان رغبت عمومی برای استفاده از گیاهان دارویی، می‌گوید: «عموم کسانی که به‌طور دائمی از این محصولات استفاده می‌کنند، می‌دانند که گیاهان دارویی مانند قرص استامینوفن نیست که در یک وعده بخورند و نتیجه بگیرند؛ بلکه برای نتیجه‌گرفتن لازم است آن را در سبک زندگی خود قرار دهند. اما در این میان برخی مشتریان هم هستند که بعد از نامیدشدن از درمان‌های دیگر به سراغ عطاری می‌آیند و انتظار دارند با چند تجویز بیماری خود را درمان کنند؛ درحالی‌که ما به اثربخشی گیاهان دارویی اعتقاد داریم، اما چیزی به‌عنوان داروی گیاهی، نه!»

حاج مهدی ادامه می‌دهد: «گیاهان دارویی خواص زیادی دارند که اگر در رژیم غذایی به‌صورت دمنوش، جوشانده و سردنوش استفاده شوند، در بلندمدت اثرات زیادی خواهند داشت؛ به‌عنوان مثال، می‌توان به تأثیر آویشن و پونه بر بهبود وضعیت گوارشی و تنفسی یا گل‌گاوزبان و گل سرخ بر وضعیت اعصاب و آرامش فردی اشاره کرد؛ اما اگر فردی دچار بیماری در هرکدام از این بخش‌هاست، قطعاً باید به پزشک مراجعه کند و گیاهان دارویی را به‌عنوان مکمل استفاده کند.»

او به سابقه ۵۰ ساله خود در زمینه فروش گیاهان دارویی اشاره کرده و می‌گوید: «در سال‌های اخیر گرایش عمومی به استفاده از گیاهان دارویی بیشتر شده و مردم بیش از قبل از این محصولات در رژیم غذایی خود استفاده می‌کنند؛ اما نباید از این محصولات انتظار معجزه داشت و تنها باید به‌عنوان چاشنی سلامتی از آن‌ها استفاده کرد.»

اصفهان؛ تنها دارنده بازار تخصصی گیاهان دارویی

«اصفهان دارای تنها بازار تخصصی گیاهان دارویی در سطح کشور است.» این مطلب را مسئول بازار گیاهان دارویی شهرداری اصفهان می‌گوید. علی بهاری در گفت‌وگو با اصفهان‌زیبا در این باره توضیح می‌دهد: «بازار گیاهان دارویی اصفهان، تنها بازار تخصصی توزیع گیاهان دارویی در سطح کشور است و اصفهان هم به‌دلیل شرایط اقلیمی و مرکزیت آن در سطح کشور توانسته است به یکی از مراکز مهم تولید، توزیع و فروش گیاهان دارویی و محصولات مربوط به آن در سطح کشور تبدیل شود.»

او با اشاره به گستره فعالیت در حوزه گیاهان دارویی، توضیح می‌دهد: «تجار زیادی در اصفهان هستند که وظیفه توزیع این محصولات را بر عهده دارند و به‌طور تخصصی در زمینه فروش این محصولات فعالیت می‌کنند.»

بهاری با اشاره به اینکه گیاهان دارویی اصفهان خریداران مختلفی از سطح استان و استان‌های هم‌جوار دارد، بیان می‌کند: «با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از این گیاهان دارویی از بازار گیاهان دارویی و دیگر عرضه‌کنندگان این محصولات تأمین می‌شود، می‌توان گفت ما در اصفهان به‌عنوان

قطب تولید و توزیع گیاهان دارویی مطرح هستیم تا محصول را در اختیار مصرف‌کننده قرار دهیم؛ علاوه بر این، صنایع داروسازی و فراوری این گیاهان نیز به‌طور مستقیم با کشاورزان مرتبط شده و برای تولید داروها از این محصولات استفاده می‌کنند.»

این مقام مسئول در رابطه با بهره‌برداری اقتصادی از این ظرفیت در حوزه کارآفرینی و اشتغال‌زایی، بیان می‌کند: «متأسفانه و با وجود ظرفیت‌های فراوان داخلی، در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد از گیاهان دارویی که در کشور مصرف می‌شوند، وارداتی هستند.» او ادامه می‌دهد: «این در حالی است که ما در سطح کشور و به‌طور خاص در استان اصفهان پتانسیل بالایی برای تولید و عرضه این محصولات داریم؛ اما فعالیت گسترده‌ای برای به‌دست آوردن این بازار صورت نگرفته و اغلب محصولات از کشورهای دیگر وارد می‌شوند.»

بهری با اشاره به اینکه ظرفیت به‌دست آوردن این بازار در استان فراهم است، می‌گوید: «در حوزه کشاورزی و زیرساختی پتانسیل تولید اکثر این گیاهان را داریم که در صورت سرمایه‌گذاری مناسب به‌عنوان پروژه کارآفرینی قطعا می‌توانیم یکی از تأمین‌کنندگان اصلی نیاز داخلی و خارجی باشیم.»

گیاهان دارویی، همانند رویشگاه‌های گسترده و معطر خود، دنیای وسیعی دارند که می‌توانند هم در سبد غذایی به‌عنوان مکمل‌های سلامتی قرار بگیرند و هم راهی برای کمک به علوم پزشکی بگشایند؛ مشروط بر آنکه همچون بازار تخصصی گیاهان دارویی، در زمینه کشت، پ بهره‌برداری، توزیع و بازاریابی و پژوهش نیز اقدامات تخصصی صورت بگیرد تا این ظرفیت پنهان، به فرصتی آشکار تبدیل شود.

منبع: اصفهان زیبا